

02.04. 2020r. Lekcja 115

Temat: Iść własną drogą

Paulo Coelho, *Alchemik* (fragmenty) s. 238–241

Przypowieść:

Przypowieść, parabola – gatunek literatury moralistyczno-dydaktycznej, którego cechy formalne służą właściwemu odczytaniu alegorycznego lub symbolicznego znaczenia przedstawionego świata, przekazaniu prawdy moralnej.

Zadania:

1. Przeczytaj tekst,
2. Przedstaw przebieg wydarzeń w formie równoważników zdań,
3. Scharakteryzuj głównego bohatera
4. Wyjaśnij, dlaczego Król Salem przybył do młodzieńca?
5. Wskaż cechy przypowieści we fragmentach utworu:
 - a)
 - b)
 - c)
6. Jaka uniwersalna prawda o człowieku została przedstawiona we fragmencie utworu?
7. Co to znaczy tworzyć Własną Legendę?

Odpowiedz pisemnie:

Jakie cechy według Ciebie posiada człowieka kierujący się Własną Legendą?

03.04. 2020r. Lekcja 116

Temat: Mowa niezależna i zależna

W codziennej komunikacji językowej oraz w tekstach pisanych czasami przywołuje się słowa wypowiedziane przez innych. Można tego dokonać na dwa sposoby – w mowie zależnej i niezależnej. Dzisiaj przypomnimy sobie, czym jest mowa zależna i niezależna a także w jaki sposób przekształcamy mowę niezależną w zależną (i odwrotnie).

Mowa niezależna

- polega na dosłownym przytoczeniu wypowiedzi danej osoby;
- zdanie poprzedzające zacytowane słowa nazywa się zdaniem wprowadzającym;
- cytowane wypowiedzenie powinno być poprzedzone dwukropkiem i ujęte w cudzysłów.

Przykłady:

Tomek odrzekł: „Będę na treningu jutro”.

Agnieszka powiedziała: „Jutro wyjeżdżam do Warszawy”.

Konduktor zawołał: „Proszę wsiadać, drzwi zamykać”.

„Pieniądze to nie wszystko” – stwierdziła Justyna.

Anzelm wówczas stwierdził: „Myślę, że ona ma rację”.

Kazimierz Bukowski w książce *Biblia a literatura polska* pisze: „Nie można zrozumieć kultury europejskiej, nie pamiętając o jej źródłach(...)”.

Tekst w formie niezależnej możemy również zapisać w formie dialogu.

Przykład:

Rozległ się gromki szmer. Dziewczynki wstały.

Pani wychowawczyni weszła do klasy.

-Co to znaczy? Dlaczego nie jesteście na miejscach?

-Bo ona zabrała nam kałamarz.

-Dzisiaj nic nie będziemy pisać – powiedziała pani, schylając się nad dziennikiem.

Mowa zależna

– w mowie zależnej oddajemy sens cudzej wypowiedzi, ale nie przytaczamy cudzych słów dosłownie;

– przybiera ona często formę zdania złożonego podrzędnie, najczęściej, dopełnieniowego, zaczynającego się zwykle od spójników: że, żeby, aby, partykuły czy lub zaimków.

Przykłady:

Tomek powiedział, że nie przyjdzie dzisiaj na trening.

Kasia przekazała mi, żebym wziął dzisiaj podręcznik.

Jakub zapytał, czy będę dzisiaj w szkole.

Spytałem go o to, co będę winien za tę przysługę.

Odpowiedziałem, że znam świetnych fachowców.

Poprosiłem kolegę, aby przyszedł do mnie.

Ćw. 1 Uzupełnij poniższe wypowiedzi o zdania wprowadzające

....., że nie pojedzie z nami.

....., czy zrozumiałeś tę definicję.

....., że autobus się spóźnił.

....., żeby zabrał kurtkę.

....., że jutro jedzie do Warszawy.

Ćw. 2

Przekształć mowę zależną w niezależną i odwrotnie.

1) – Skąd jesteś? – zapytał mnie trener.

2) Pani na przystanku spytała mnie: „Chłopcze, czy o tej porze nie powinieneś być w szkole?”

3) – Wiem, że nic nie wiem – powiedział Tomek.

4) Dziewczynka prosiła mamę o cukierka.

5) Ktoś krzyknął, żebyśmy uważali
i nie wchodzili na tę kładkę.

Ćw. 3

Przekształć mowę niezależną w zależną:

Ojciec powiedział: "Za tydzień
Wigilia".....

Mama obiecała: "Upiekę dla Was strudel z makiem".
.....

Tomek spytał: "Dlaczego na Wigilię przygotowujecie aż dwanaście
potraw?".....

.....
.....

Mama poprosiła: "Pomóżcie mi ustalić zestaw dań
wigilijnych".....

.....

Ojciec polecił: "Zosiu,
notuj".....

.....

Ćw. 4

Przekształć mowę niezależną w zależną:

Dyrektor poinformował: "Uczniowie klasy 3a osiągnęli najlepsze wyniki w mieście w testach z matematyki". "To niemożliwe" - krzyknęliśmy jednocześnie.

Agata zaproponowała: "Zbierzmy zabawki dla Domu Małego Dziecka". Spytaliśmy: "Czy nie lepiej zrobić zbiórkę pieniędzy?"

Spikerka zapowiedziała: "Za chwilę zobaczą państwo interesujący reportaż z wyprawy alpinistów". "Z przyjemnością popatrzę" - powiedział dziadek.

Profesor Miodek wspomina: "Zwrócono się kiedyś do mnie z prośbą o wzięcie w obronę tekstu pewnej piosenki dla dzieci (...)"

Zosia: Wciąż boli mnie ten ząb...

Tomek: To skandal, że dentysta nie chciał cię przyjąć.

Ojciec: narzekanie nic nie pomoże. Zosiu, ubierz się szybko, pojedziemy do innego dentysty.

Babcia: A może spróbujesz wziąć jeszcze jedną tabletkę i poczekasz do rana?